इत्येवेति॥ १॥ २॥ परिरक्षणे अश्वानामितिशेषः॥ ३॥ ग्रंथान्आयुर्वेदंआध्वर्यवंचवेत्तीतिग्रंथिकोऽश्विनीसुतत्वात् अश्विनौवैदेवानांभिषजावश्विनावध्वर्यूइतिश्रुतेः ॥४॥ ५॥ अश्वेषुनास्तिश्वोयेषांतेशूराःसमरे तृणीकृतप्राणास्तेषुअधिकृतोमुख्यइतिगुढाशयः पक्षेस्पष्टोर्थः ॥६॥ ७॥ संख्याने परीक्षायां॥८॥ तंतिपालःतंतिर्बलीवर्दायस्यांदीर्घस्थूलरज्वांवणिग्भिरल्पैर्दामभिर्बध्यंतेसाप्रकृतोपयोगिनी गुढाभिसंधौ तुतंतिर्वाक् तस्यवाक्तंतिर्नामानिदामानीतिश्रुतेर्वाक्पालः युष्मद्वचनार्थानुष्ठातेत्यर्थः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ इयंहीति माताकुलवृत्तिः ॥ आदिभूमिः गौर्वा मातागौर्यादिजननीगोब्रह्माण्यादि

वैशंपायनउवाच ॥ इत्येवमुक्त्वापुरुषप्रवीरस्तथार्जुनोधर्मभृतांवरिष्ठः ॥ वाक्यंतथासौविररामभूयोनृपोऽपरंभ्रातरमाबभाषे ॥ १ ॥ युधिष्ठिरउवाच ॥ किंत्वंन कुलकुर्वाणस्तत्रतातचरिष्यसि ॥ कर्मतत्त्वंसमाचक्ष्वराज्येतस्यमहीपतेः ॥ सुकुमारश्चशूरश्चदर्शनीयःसुखोचितः ॥ २ ॥ नकुलउवाच ॥ अश्वबंधोभविष्या मिविराटनृपतेरहं ॥ सर्वथाज्ञानसंपन्नःकुशलःपरिरक्षणे ॥ ३ ॥ ग्रंथिकोनामनाम्नाहंकर्मैतत्सुप्रियंमम ॥ कुशलोस्म्यश्वशिक्षायांतथैवाश्वचिकित्सने ॥ प्रियाश्च सततंमेऽश्वाःकुरुराजयथातव ॥ ४ ॥ येमामामंत्रयिष्यंतिविराटनगरेजनाः ॥ तेभ्यएवंप्रवक्ष्यामिविहरिष्याम्यहंयथा ॥ ५ ॥ पांडवेनपुरातातअश्वेष्वधिकृतः पुरा ॥ विराटनगरेछन्नश्चरिष्यामिमहीपते ॥ ६ ॥ युधिष्ठिरउवाच ॥ सहदेवकथंतस्यसमीपेविहरिष्यसि ॥ किंवात्वंकर्मकुर्वाणःप्रच्छन्नोविहरिष्यसि ॥ ७ ॥ सहदेवउवाच ॥ गोसंख्याताभविष्यामिविराटस्यमहीपतेः ॥ प्रतिषेद्धाचदोग्धाचसंख्यानेकुशलोगवां ॥ ८ ॥ तंतिपालइतिख्यातोनाम्नाहंविदितस्त्वथ ॥ निपुणं चचरिष्यामिव्येतुतेमानसोज्वरः ॥ ९ ॥ अहंहिसततंगोषुभवताप्रहितःपुरा ॥ तत्रमेकौशलंसर्वमवबुद्धंविशांपते ॥ १० ॥ लक्षणंचरितंचापिगवांयच्चापि मंगलं ॥ तत्सर्वंमेसुविदितमन्यच्चापिमहीपते ॥ ११ ॥ वृषभानपिजानामिराजन्पूजितलक्षणान् ॥ येषांमूत्रमुपाघ्रायअपिवंध्याप्रसूयते ॥ १२ ॥ सोहमेवं चरिष्यामिप्रीतिरत्रहिमेसदा ॥ नचमांवेत्स्यतेकश्चित्तोषयिष्येचपार्थिवं ॥ १३ ॥ युधिष्ठिरउवाच ॥ इयंहिनःप्रियाभार्याप्राणेभ्योपिगरीयसी ॥ मातेवपरिपा ल्याचपूज्यज्येष्ठेवचस्वसा ॥ १४ ॥ केनस्मद्रौपदीकृष्णाकर्मणाविचरिष्यति ॥ नहिकिंचिद्विजानातिकर्मकर्तुंयथास्त्रियः ॥ १५ ॥ सुकुमारीचबालाचराज पुत्रीयशस्विनी ॥ पतिव्रतामहाभागाकथंनुविचरिष्यति ॥ १६ ॥ माल्यगंधानलंकारान्वस्त्राणिविविधानिच ॥ एतान्येवाभिजानातियतोजाताहिभामिनी ॥ १७ ॥

भूमिषुइतिमेदिनी स्वसाअंबिकापार्वतीवत्पूज्येत्यर्थः एषतेरुद्रभागःसहस्वस्रांबिकयातंजुषस्वशरद्वाअस्यांबिकास्वसेतिमंत्रब्राह्मणदर्शनात् जायागार्हपत्यःपुत्रोन्वाहार्यपचनइतितस्याअपिदेवतात्वेनसंस्तवात् मातासस्यवतीभूमिर्धेनुर्ज्येष्ठास्वसाभवेदित्यप्युदाहरंति ॥ १४ ॥ १५ ॥ बाला नित्यनूतना ॥ १६ ॥ यतोयस्मिन्दिनेजाताततआरभ्यमाल्यादीन्भोगानेववेत्ति नक्लेशानित्यर्थः ॥ १७ ॥

Digitized by Google